

Eikenprocessierups: niet overal bestrijden

29 april 2004

Door de Plantenziektkundige dienst is gewaarschuwd voor een grote plaag van de eikenprocessierups in 2004. Veel gemeenten zijn dan ook actief in het bestrijden van deze soort. De Vlinderstichting wijst op de effecten van de bestrijding op veel andere dieren en pleit voor terughoudendheid bij de bestrijding. Alleen op plekken waar mensen direct in aanraking kunnen komen met de rupsen, bijvoorbeeld langs fietspaden en bij scholen, zouden ze bestreden moeten worden door middel van bespuiting.

Bacteriologische bestrijding...

De eikenprocessierups is jarenlang afwezig geweest in Nederland. Ongeveer 10 jaar geleden begon de soort zich echter uit te breiden en inmiddels komt hij in wisselende aantallen in heel Zuid Nederland voor. In 1996 kwam het plaatselijk zelfs tot plaagvorming. De volgroeide rupsen hebben brandharen, die bij aanraking sterke irritatie kunnen veroorzaken.

Tot dusver werden de rupsen bestreden door de beestjes uit de bomen weg te zuigen en ze daarna te begraven of verbranden. Ook werden wel chemische middelen gebruikt. De methode die de komende weken in Gelderland wordt getest, maakt gebruik van een bacteriologisch preparaat. Het middel, Xentari geheten, wordt op de bladeren van eikenbomen gespoten zodra de eiken zijn uitgelopen. Xentari is niet schadelijk voor het milieu en tast ook de natuurlijke vijanden van de rups niet aan. De rupsen die de bladeren eten, worden gedood voordat zij het stadium bereikt hebben waarin zij brandharen bezitten. De dode rupsen hoeven dan ook niet meer opgeruimd te worden.

... doodt ook andere dieren

Het middel werkt echter niet specifiek en ook alle andere larven die zich op de bomen en daaronder bevinden zullen door het middel worden gedood. Een vlindersoort als de eikenpage is ook in het voorjaar als rups op de eiken aanwezig en deze zal zeker door het middel worden aangetast. Eik is een belangrijke waardplant voor honderden kleine diersoorten, waaronder veel nachtvinders. Bestrijding, ook met Xentari, zal voor veel dieren negatieve gevolgen hebben.

Terughoudendheid gewenst

De Vlinderstichting pleit dan ook voor terughoudend gebruik van het middel. Op plekken waar mensen direct in aanraking kunnen komen met de rupsen of hun haren is bestijding noodzakelijk, maar daarbuiten, in de omgeving van natuurgebieden en bijvoorbeeld langs wegen waar alleen auto's rijden zal het middel niet moeten worden toegepast.